



سخنی با تازه‌واردان به
دنیای پول دیجیتال؛ بیت‌کوین‌های آینده

اگر به تازگی از طریق اخبار یا معرفی دوستان و آشنایان، با بیت کوین و به طور کلی بازار ارزهای دیجیتال آشنا شده‌اید و قصد دارید به بازار ارزهای مجازی وارد شوید، یا مقداری از سرمایه‌تان را به بیت کوین تبدیل کنید، این پیام برای شما نوشته شده است.

با حجم تبلیغاتی که اخیراً در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی می‌شود، مبنی بر اینکه «اگر فلان سال فلان قدر بیت کوین خریده بودید الان فلان قدر پول داشتید»، به شما حق می‌دهیم که بخواهید هرچه زودتر وارد این بازار شوید و به قول معروف از قافله عقب نمانید. این یک تصمیم شخصی است و هر کس اختیار سرمایه‌اش را دارد و ما ابداً قصد منصرف کردن شما را نداریم.

ولی پیشنهاد می‌کنیم قبل از هر اقدامی، سؤال و جواب کوتاهی که برای شما آماده کرده‌ایم را مطالعه کنید. کتاب‌ها و منابع بیشتری در انتها معرفی شده‌اند.

bitcoind.me

سایت منابع فارسی بیت کوین

ویراست هشتم بهار ۱۴۰۰

بیت کوین چیست؟

بشر همواره در طول تاریخ به جمع‌آوری چیزهای کمیاب مثل صدف‌های دریایی، تخته‌سنگ‌های مرمرین، نمک، و معروف‌تر از همه طلا، علاقه نشان داده و از آنها برای انتقال ارزش استفاده می‌کرده است. بیت کوین هم یک نوع کمیابی است، یک کمیابی از نوع دیجیتال که توانسته است بعد از گذشت ۱۲ سال سهمی از بازار ابزارهای حفظ و ذخیره ارزش (مثل طلا و ملک)، و ابزارهای پرداخت (مثل شبکه نقل و انتقال پول بین‌المللی) را به خود اختصاص دهد. اگر به تاریخچه پول علاقه‌مندید پیشنهاد می‌کنیم مقاله «روند صعودی بیت کوین» را بخوانید، لینک به ترجمه آن در انتهای این مقاله است.

پشتوانه ارزش بیت کوین چیست؟

پاسخ کوتاه به این سؤال این است: پشتوانه بیت کوین، کاربران آن هستند. سرمایه‌گذاران حرفه‌ای و مردم عادی زیادی خریدارش هستند، پس با ارزش است. برای خرید بیت کوین تقاضای جهانی وجود دارد چون کمیاب است و به‌عنوان یک فن‌آوری کاربردهایی دارد که هیچ ابزار مالی دیگری قادر به انجام آنها نیست. اگر به جنبه‌های اقتصادی بیت کوین علاقه‌مندید، مقاله «مقدمه‌ای بر مکتب اقتصاد اتریشی؛ از منظر بیت کوین» به بررسی این موضوع می‌پردازد و لینک به ترجمه فارسی آن در انتهای این مقاله قرار دارد.

کنترل بیت کوین دست چه فرد یا نهادی است؟

کنترل بیت کوین دست هیچ قدرت متمرکزی نیست. بیت کوین مدیرعامل یا هیئت مدیره یا شرکتی که بر آن نظارت داشته باشد ندارد. یکی از مهم‌ترین خصوصیت‌های بیت کوین این است که خالق آن هیچ فعالیت و نقشی در آن ندارد.

اگر بیت کوین پول دیجیتالی است، چرا هر کسی نمی تواند مثل کپی کردن یک فایل هر قدر بخواهد از آن تولید کند؟

درواقع نبوغ خالق بیت کوین در این مسأله خود را نشان می دهد که بیت کوین با وجود دیجیتال بودن کمیاب است. به زبان ساده با توجه به غیرمتمرکز بودن شبکه بیت کوین که در سؤال قبلی به آن پاسخ دادیم، تنها راه استخراج کنندگان بیت کوین رقابت در یک مسابقه کاملاً منصفانه و برنده شدن امتیاز خلق بیت کوین است. ماینرها برای تولید بیت کوین از دستگاه‌های گران قیمت استفاده می کنند و این دستگاه‌ها برق بسیار زیادی مصرف می کنند. بنابراین هزینه تقلب در انتقال بیت کوین‌های افراد و تولید بی حساب و کتاب آن برای ماینرها بسیار سنگین است. اگر به نحوه کار شبکه بیت کوین علاقه مندید کتاب «اختراع بیت کوین» از پایه و با استفاده از یک روش جذاب به توضیح آن می پردازد. لینک به ترجمه فارسی این کتاب در انتهای این مقاله قرار دارد.

چرا صنعت استخراج بیت کوین مقدار زیادی انرژی مصرف می کند؟

شبکه بیت کوین برای تأمین امنیت و درستی تاریخچه معاملات به انرژی نیاز دارد. وقتی فردی بیت کوین دریافت می کند می تواند بدون اعتماد به یک نهاد متمرکز اطمینان حاصل کند که بیت کوین دریافتی واقعاً به او تعلق دارد، چون ماینرها برای اضافه کردن تراکنش مورد نظر به دفتر حسابداری غیرمتمرکز بیت کوین، پولشان را صرف خرید انرژی برق کرده اند. این موضوع باعث می شود که تراکنش‌ها در شبکه بیت کوین غیرقابل بازگشت و «نهایی» باشند. پس هرچه مصرف انرژی بالاتر باشد، سابقه تراکنش‌ها امنیت بیشتری خواهد داشت. اگر هزینه انرژی را از این معادله بیرون بکشیم، تغییر دفترکل حسابداری یا همان «بلاک چین» بیت کوین برای هر فرد یا نهادی امکان پذیر خواهد بود و ویژگی نهایی شدن تراکنش‌های بیت کوین از بین خواهد رفت.

چرا قیمت بیت کوین انقدر نوسان دارد؟

با توجه به اینکه بیت کوین تحت نظارت هیچ نهاد متمرکزی نیست، نسبت به دستکاری‌های بازار آسیب‌پذیرتر است چون هیچ سازوکار نظارتی متمرکزی برایش وجود ندارد. بانک‌های مرکزی برای حفظ پایداری قیمت‌ها می‌توانند از راه‌های چاپ پول، تزریق ارز به بازار، یا کنترل جریان پول استفاده کنند ولی در بیت کوین نهاد متمرکزی برای انجام این عملیات وجود ندارد. اما با وجود همین نوسان قیمت، امروزه بیت کوین توسط مردمی که در سیستم‌های ناکارآمد اقتصادی گرفتارند به‌عنوان یک ابزار مالی مورد استفاده قرار می‌گیرد و این مسأله باعث شده است ارزش جهانی حیرت‌آوری به‌دست آورد. کاربرد بیت کوین در دور زدن تحریم، در امان ماندن از آبر تورم، مدیریت سرمایه و مقابله با نظارت مستمر دولت‌ها یا شرکت‌های بزرگ است.

آیا بیت کوین یک طرح هرمی (پانزی) است؟

در یک کلام، خیر. معمولاً در طرح‌های هرمی یا شبکه‌ای به سرمایه‌گذاران وعده سود بالا و ریسک خیلی پایین می‌دهند. در این سیستم‌ها پولی که از افراد پایین‌تر شبکه جمع می‌شود، به‌عنوان سود به سرمایه‌گذاران اولیه پرداخت می‌شود. هیچ‌گونه کار تولیدی و سودآوری انجام نمی‌شود و سرمایه‌گذاران اولیه فقط و فقط به دنبال جذب هرچه بیشتر زیرشاخه برای خود هستند که بتوانند از سرمایه‌گذاری آن‌ها سود ببرند. وقتی هیچ سرمایه‌گذار جدیدی پیدا نشود، این طرح فرو می‌ریزد. بیت کوین یک طرح هرمی نیست ولی ممکن است افرادی که ترفندهای این روش بازاریابی را طراحی می‌کنند از سرمایه‌گذاران به‌جای پول، بیت کوین دریافت کنند و این ربطی به بیت کوین ندارد. اگر به این موضوع علاقه‌مندید ترجمه فارسی مقاله «چرا بیت کوین یک طرح کلاهبرداری پانزی نیست» را که لینک آن در انتهای این مقاله قرار دارد بخوانید.

آیا الان وقت مناسبی برای خرید بیت کوین است؟

با توجه به نوسان قیمت بالای بیت کوین تعیین زمان مناسب برای وارد شدن به بازار آن کار بسیار دشوار یا تقریباً محالی است. اما اگر بعد از مطالعه و تحقیق به این نتیجه رسیدید که می‌خواهید مقداری بیت کوین خریداری کنید، پیشنهاد ما به شما این است که دارایی خود را یکجا به بیت کوین تبدیل نکنید. یک روش مرسوم برای خرید بیت کوین، به روش «خرید مقادیر کم، در فواصل زمانی مشخص» معروف است. برای مثال فرض کنید شما تصمیم دارید ۲۱ میلیون تومان بیت کوین بخرید. پیشنهاد می‌شود این رقم را به یکباره تبدیل به بیت کوین نکنید، بلکه با ۷ بار خرید جداگانه، مثلاً هفته‌ای ۳ میلیون تومان از پول خود را به بیت کوین تبدیل کنید.

با اولین خرید شما درگیر مقوله بیت کوین خواهید شد چون پولی را که با سختی به دست آورده‌اید در آن سرمایه‌گذاری کرده‌اید و با دقت بیشتری به تحقیق درباره آن خواهید پرداخت. اصطلاحی بین بیت‌کوین‌های قدیمی رواج دارد که «اندازه رقم سرمایه‌گذاری شما باید با اندازه دانش شما از بیت کوین همخوانی داشته باشد». اگر تازه با بیت کوین آشنا شده‌اید به هیچ‌وجه با ارقام بالا روی آن سرمایه‌گذاری نکنید و این جمله کلیشه‌ای را همیشه گوشه ذهن داشته باشید که «به اندازه‌ای روی بیت کوین سرمایه‌گذاری کنید که اگر از دست رفت، زندگی شما مختل نشود». داستان‌های زیادی از افرادی که بی‌پروا روی بیت کوین سرمایه‌گذاری کرده‌اند در اینترنت موجود است.

حس می کنم از قافله عقب مانده‌ام. آیا برای وارد شدن به دنیای بیت کوین دیر شده است؟

افراد زیادی بوده‌اند که از همان سال‌های اول با بیت کوین آشنا، و به بازار آن وارد شده‌اند ولی لزوماً همه آن‌ها امروز افراد ثروتمندی نیستند. گروهی از آن‌ها بیشتر یا حتی همه کوین‌هایشان را در طول سیکل‌های صعودی بازار فروخته و از آن خارج شده‌اند، گروه دیگری به بازارهای معامله‌گری وارد شده، یا با سرمایه‌گذاری اولیه در پروژه‌های آلت کوین یا ICOها بخشی یا تمامی کوین‌های خود را از دست داده‌اند. افراد دیگری هستند که در طول سیکل صعودی بازار تحت تأثیر اخبار و جو حاکم بر بازار قرار می‌گیرند و پایشان را بیشتر از گلیم‌شان دراز می‌کنند و بدون اطلاع از طرز کار بیت کوین رقم بالایی از سرمایه خود را وارد بازار می‌کنند و بعد از وارد شدن بازار به سیکل نزولی، کوین‌ها و از همه مهمتر سرمایه‌ای که برایش زحمت کشیده بوده‌اند را بخاطر عجله، نادانی، و حماقت خود از دست می‌دهند.

هیچ وقت برای وارد شدن به دنیای بیت کوین دیر نیست و این پدیده همچنان در اول راه خود است. قبل از وارد شدن و سرمایه‌گذاری مالی روی بیت کوین، وقت صرف کنید و درباره آن دانش کسب کنید. بیت کوین همیشه و با آغوش باز از سرمایه‌گذاران دانا و صبور استقبال می‌کند.

برای شروع پیشنهاد می‌کنیم ترجمه فارسی «[کتاب کوچک بیت کوین](#)» را بخوانید. لینک به این کتاب و نسخه صوتی فارسی آن در انتهای این مقاله قرار دارد و به صورت رایگان در سایت «[منابع فارسی بیت کوین - bitcoind.me](#)» در دسترس علاقه‌مندان است.

حالا که بیت کوین انقدر گران است آیا بهتر نیست بر روی پروژه‌های دیگر سرمایه‌گذاری کنم؟

در یک کلام خیر. یک بیت کوین کامل خیلی گران است اما هر یک کوین به ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ واحد کوچکتر تقسیم می‌شود. شما به هر مقداری که لازم داشته باشید می‌توانید بیت کوین بخرید و لزوماً نباید یک کوین کامل را خریداری کنید. کوچکترین واحد بیت کوین ساتوشی نام دارد که در واقع 0.00000001 یک کوین کامل است. در زمان نوشته شدن این مطلب هر یک ساتوشی حدوداً ۱۰۰ ریال قیمت دارد.

بنابراین اگر موجودی بیت کوین شما در اپلیکیشن موبایل یا وبسایت صرافی رقم 0.0006 نمایش داده می‌شود، این یعنی شما ۶۰,۰۰۰ ساتوشی بیت کوین دارید.

پروژه‌ها و کوین‌های دیگر بدون در نظر گرفتن محدودیت عرضه یا با تعیین یک رقم بسیار بزرگ به عنوان سقف عرضه، کاربران را به اشتباه می‌اندازند و این ایده را القاء می‌کنند که قرار است هر واحد از پروژه آن‌ها به اندازه هر واحد از بیت کوین رشد کند و این خلاف واقع است.

گذشته از این موضوع، دیگر پروژه‌های ارز دیجیتال در واقع کپی‌هایی از بیت کوین هستند و به آلت کوین یا توکن معروف‌اند. این پروژه‌ها اغلب تحت کنترل یک فرد یا نهاد متمرکز، و بیشترشان علناً مصداق کلاهبرداری هستند. پیش از سرمایه‌گذاری روی یک پروژه حتماً درباره آن تحقیق کنید و دارایی خود را به خطر نیندازید.

اگر به مقایسه بیت کوین و آلت کوین‌ها علاقه‌مندید پیشنهاد می‌کنیم مطلبی با عنوان «[۴ مقاله در باب بررسی تفاوت‌های بیت کوین و آلت کوین‌ها](#)» را بخوانید. لینک به ترجمه فارسی این مطلب در انتهای این مقاله قرار دارد.

آیا واحد ساتوشی برای انجام محاسبات مالی دنیا به اندازه کافی بخش پذیر است؟

اجازه دهید این بخش را با ذکر یک مثال توضیح دهیم. واحد اسکناس‌های رایج دنیا معمولاً به ۱۰۰ زیر واحد شکسته می‌شود و اسم آن‌ها عموماً «پنی» یا «سنت» است. دلار آمریکا و یورو هر کدام می‌توانند به ۱۰۰ سنت شکسته شوند. از سوی دیگر همانطور که پیشتر توضیح دادیم بیت کوین را می‌توان به ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ واحد کوچکتر تقسیم کرد. کوچکترین واحد بیت کوین هم ساتوشی نام دارد که از اسم خالق ناشناس آن گرفته شده است.

بنابراین عرضه کل بیت کوین ۲,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ساتوشی خواهد بود. این رقم تقسیم پذیرتر از دلار آمریکا با جمع نقدینگی ۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ سنت است (بر اساس آمار سال ۲۰۱۹). بخش پذیری بیت کوین برابر یا حتی بیشتر از دلار آمریکا است. گذشته از این مسأله در حال حاضر پروژه‌هایی برای افزایش ظرفیت شبکه بیت کوین در حال اجرا هستند که این بخش پذیری را ۱,۰۰۰ برابر بیشتر می‌کنند.

فرض کنید بخواهیم همه ساتوشی‌های موجود را به تساوی بین ۷ میلیارد جمعیت دنیا تقسیم کنیم، در نتیجه ۳۰۰,۰۰۰ ساتوشی معادل ۰/۰۰۳ بیت کوین به هر نفر خواهد رسید. بنابراین اگر روزی بیت کوین تبدیل به پول رایج جهان شود به نظر می‌رسد برای انجام فعالیت‌های مالی مردم دنیا به اندازه کافی بخش پذیر باشد.

چگونه می توانم ماینر بیت کوین شوم؟

استخراج بیت کوین و به دست آوردن آن بدون نیاز به ثبت نام و احراز هویت در صرافی های آنلاین هدف غایی و آرزوی هر بیت کوینر با تجربه ای است. ولی این امر پیش شرط های بسیار حساس و مهمی دارد و باید قبل از وارد شدن به آن همه جوانب کار را بسنجید.

برای نمونه در کشور ایران با توجه به خشکسالی مزمن و پایین بودن ظرفیت تولید برق، مخصوصاً در دو سال گذشته حساسیت بر روی استخراج صنعتی و خانگی بسیار بالا رفته تا جایی که در مقاطعی از فصول تابستان و زمستان و به دلیل افزایش مصرف، حتی برق مزارع استخراج قانونی بیت کوین قطع می شود و مأموران شرکت های توزیع برق موظف به مصادره دستگاه های استخراج خصوصی می شوند. حال توضیح اینکه چرا همین دستگاه ها در جای دیگری دوباره مشغول به کار می شوند از حوصله اینجا خارج است!

دستگاه های استخراج بیت کوین برق زیادی مصرف می کنند و در هنگام کار صدای زیادی تولید می کنند. پیشنهاد می کنیم قبل از هر اقدامی از قوانین استخراج بیت کوین در منطقه خود اطلاعات کافی پیدا کنید.

همچنین مراقب سایت های کلاه برداری که به شما وعده استخراج بیت کوین با استفاده از مرورگر کامپیوتر می دهند، یا از شما پولی دریافت می کنند تا بر روی زیرساخت های ابری و به حساب شما بیت کوین استخراج کنند باشید. ۹۹/۹۹ درصد این کسب و کارها در بهترین حالت اصطحلاک پردازنده کامپیوتر و مصرف برق شما را بالا می برند و در بدترین حالت هم جیب شما را با وعده های پوشالی می زنند.

از کجا می‌توانم بیت کوین به دست بیاورم؟

از دو راه می‌توان بیت کوین به دست آورد. «خرید مستقیم» یا «دریافت در ازای دستمزد». راه‌های زیادی برای خرید بیت کوین وجود دارد، ولی بعضی از آن‌ها از بقیه خصوصی‌تر هستند. موضوع حریم خصوصی در بیت کوین بسیار مفصل است و در ادامه مسیر بیشتر درگیر آن خواهید شد. برای شروع بهترین راه خرید بیت کوین از یک صرافی آنلاین معتبر است. مشتریان باید در این سایت‌ها ثبت‌نام کنند و مدارک هویتی‌شان را برای آن‌ها ارسال کنند و فرآیند احراز هویت را پشت سر بگذارند تا بتوانند بیت کوین خریداری کنند. این صرافی‌ها برای رعایت قوانین ضد پول‌شویی مجبور به احراز هویت مشتریان هستند و این روش خرید بیت کوین از نظر حریم خصوصی کاربران از بدترین روش‌ها است چون اطلاعات هویتی کاربران در یک وب‌سایت متمرکز نگهداری می‌شود. اما در این مرحله راه بهتری برای به دست آوردن بیت کوین با حفظ حریم خصوصی ندارید. بعد از خرید بیت کوین از این وب‌سایت‌ها می‌توانید آن‌ها را به کیف پول شخصی خود منتقل کنید و کنترل کلیدها را شخصاً برعهده بگیرید.

روش دوم همانطور که پیشتر اشاره کردیم، دریافت آن در ازای دستمزد است. اگر شما مهارتی دارید و بطور مثال بصورت فریلنسر پروژه‌هایی را در بستر اینترنت برای کارفرمای خود تهیه می‌کنید، می‌توانید از آن‌ها درخواست کنید دستمزد شما را با بیت کوین پرداخت کنند. این روش خصوصاً در شرایطی که شما و کارفرمای پروژه به صورت ریموت با هم کار می‌کنید بسیار مؤثر و کاربردی خواهد بود، چون مشکلات انتقال پول به دلیل بدون واسطه بودن بیت کوین از بین خواهد رفت.

کجا باید از بیت کوین هایم نگهداری کنم؟

غیرمتمرکز بودن بیت کوین برای دارندگان آن مسئولیت‌های مختلفی به وجود می‌آورد. شاید شعار بیت کوین را شنیده باشید که می‌گوید «بانک خود باشید». این یعنی هر کس باید کنترل کلیدهای بیت کوین خود را شخصاً برعهده بگیرد. در اوایل راه می‌توانید موقتاً اختیار بیت کوین‌تان را به صرافی خود بسپارید و آن‌ها را همانجا نگهداری کنید ولی به این موضوع توجه کنید که حساب صرافی شما کیف پول شما نیست. شما باید زمان بگذارید و یاد بگیرید که چگونه باید از بیت کوین‌هایتان در یک کیف پول شخصی نگهداری کنید. برای این کار عجله نکنید و حتماً به دفعات بسیار تمرین کنید و بعد اقدام به جابجا کردن بیت کوین‌ها به کیف پول شخصی کنید. برای اطلاع از روش‌های مختلف نگهداری امن از بیت کوین راهنمای «مروری بر روش‌های امن نگهداری از بیت کوین؛ از مبتدی تا پیشرفته» را بخوانید. لینک این راهنما در انتهای این مقاله قرار دارد.

کارمزد انتقال بیت کوین از صرافی مبلغ قابل توجهی از دارایی من است. آیا باید حتماً بیت کوین‌هایم را به کیف پول شخصی منتقل کنم؟


کارمزد تراکنش در شبکه بیت کوین یک موضوع بسیار مهم و چند وجهی است. مقدار این کارمزد توسط یک مکانیزم بازار آزاد و بر پایه شلوغی یا خلوتی شبکه تعیین می‌شود که توضیح آن از حوصله اینجا خارج است. علاوه بر این بعضی از صرافی‌های آنلاین ممکن است به دلیل استفاده از سیستم‌هایی که به‌روز نیستند باعث افزایش رقم کارمزد و تحمیل آن به مشتریان خود شوند. اگر می‌خواهید از بیت کوین برای سرمایه‌گذاری طولانی مدت استفاده کنید و موجودی بیت کوین شما در صرافی به درصد قابل توجهی از دارایی شما تبدیل شده است، کارمزد تراکنش شبکه را بررسی، و بیت کوین‌هایتان را در مواقعی که شبکه خلوت‌تر است از صرافی به کیف پول شخصی منتقل کنید.

اگر به بیت کوین علاقه‌مندید و می‌خواهید بیشتر درباره آن بدانید، این مقالات و کتاب‌ها به زبان فارسی و به صورت رایگان در سایت منابع فارسی در دسترس هستند:

روند صعودی بیت کوین

مقاله‌ای است که به صورت بسیار مختصر و مفید تاریخچه پول و روند پذیرش بیت کوین را از زاویه اقتصادی توضیح می‌دهد. ([لینک مقاله](#))

کتاب کوچک بیت کوین

کتابی کوتاه که بیت کوین را از زاویه اجتماعی، اقتصادی بررسی می‌کند و یک بخش بسیار مفصل سؤال و جواب دارد. ([لینک کتاب](#)) - [لینک کتاب صوتی](#) 

۴ مقاله در باب بررسی تفاوت‌های بیت کوین و آلت کوین‌ها

در این مقالات نویسنده به بررسی معروف‌ترین پروژه‌های به اصطلاح بلاک‌چینی موجود می‌پردازد و داستان پدید آمدنشان را بررسی می‌کند. ([لینک مقالات](#))

چرا بیت کوین یک طرح کلاهبرداری پانزی نیست

نویسنده که یکی از سرشناس‌ترین تحلیل‌گران بازارهای مالی آمریکا است، در این مقاله به بررسی طرح‌های کلاهبرداری پانزی می‌پردازد و استدلال می‌کند که بیت کوین با این طرح‌ها متفاوت است. ([لینک مقاله](#))

اختراع بیت کوین

اگر می‌خواهید به طور کلی با نحوه کار بیت کوین و پروتکل فنی آن آشنا شوید، این بهترین کتاب برای شروع است. ([لینک کتاب](#))

مقدمه‌ای بر اندیشه مکتب اقتصاد اتریشی؛ از منظر بیت کوین
ترجمه یک قسمت از پادکست یکی از افراد فعال در زمینه بیت کوین است و از زاویه
اقتصادی بیت کوین را توضیح می‌دهد. ([لینک مقاله](#))

مروری بر روش‌های امن نگهداری از بیت کوین؛ از مبتدی تا پیشرفته
این راهنما روش‌های امن نگهداری از بیت کوین را مرور، و ابزارهایی برای نگهداری از
بیت کوین در سطوح مختلف نسبت به مقدار دارایی معرفی می‌کند. ([لینک راهنما](#))

همچنین ویدیوهای آموزشی نحوه کار با کیف پول‌های بیت کوین در بخش «[ویدیوهای آموزشی](#)» سایت لیست شده‌اند که از سطح مبتدی تا پیشرفته، روش درست نگهداری از
بیت کوین را به شما آموزش می‌دهند.

ویراست اول زمستان ۱۳۹۹

ویراست هشتم بهار ۱۴۰۰

(هرگونه استفاده از این مطلب و بازنشر آن برای همگان آزاد است)

bitcoind.me

منابع فارسی بیت کوین

معرفی کتابها، مقالات، خودآموزها، و بطور کلی منابع آموزشی و کاربردی معتبر حوزه بیت کوین، اقتصاد، و حریم خصوصی که توسط علاقمندان و فعالان جامعه فارسی زبان بیت کوین تالیف یا ترجمه شده اند